

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Юридичний факультет

Кафедра кримінального права і
процесу

Курсова робота

З дисципліни «Кримінальний процес»

На тему:

«Класифікація доказів та їх значення у кримінальному
процесі»

Виконав:

студент групи Пр-33

Тарасюк Р.О.

Перевірив:

Завідувач кафедри кримінального права і процесу,

кандидат юридичних наук, доцент

Рогатинська Н.З.

Тернопіль – 2016

План

Вступ

Розділ I. Поняття доказів і доказування у кримінальному процесі.

1.1 Поняття доказування у кримінальному процесі

1.2 Поняття і значення доказів у кримінальному процесі

Розділ II. Класифікація доказів у кримінальному процесі.

2.1 Загальна класифікація доказів у кримінальному процесі

2.2 Характеристика джерел доказів

Розділ III. Збирання, належність і допустимість доказів.

Висновок

Список використаної літератури

Вступ

Актуальність теми характерна тим що одним із найважливіших завдань правоохоронних органів сучасної Української держави і суспільства в цілому є забезпечення суворого додержання законності, викорінення будь-яких порушень громадського порядку, ліквідація злочинності, усунення причин та умов, що породжують та сприяють її розвитку. Докази є основною базою кримінального судочинства, що приводить в дію всі механізми розслідування кримінальної справи і вони є невід'ємною його складовою.

Уряд Української держави на даний час намітив і здійснює комплекс заходів з виконання основоположних завдань. Нині важливу увагу приділено вдосконаленню діяльності органів прокуратури, внутрішніх справ, юстиції, судів, що покликані стояти на сторожі законності, захисту прав громадян України, інтересів суспільства.

Поняття доказів та доказування кримінальному процесі розглядали у своїх працях такі українські вчені як, В. К. Лук'янчиков Ю. І. Азаров, А. О. Ляш, В. М. Ліщенко, Ю. П. Аленін, В. Т. Маляренко В.Г.Гончаренко, В.І.Галаган,А.В.Іщенко, М.А.Погорецький С. А. Альпердт, В. П. Бахін, В.С.Зеленський,В.І.Бояров,А.Я.Дубинський,А.М.Лисиченко,В.О.Попелюшко ,А.В.Іщенко,Н.С.Карпов,Т.В.Варфоломеєва,І.П.Козаченко,М.М.Михаєнко,В.С.Кузьмичов, , Ю. М. Грошевий Є. Д Є.Г.Коваленко, , М. В. Салтєвський, С. М. Стахівський та інші.

Метою даної роботи є дослідження кримінально-процесуальної характеристики доказів, вивчення значення доказів і їх класифікацію.

Мета наукового дослідження зумовила такі **завдання**:

- Узагальнення видів доказів у кримінальному процесі;
- Провести аналіз доказів у кримінальному судочинстві;
- Визначити класифікацію доказів у кримінальному процесі;
- Проаналізувати роль та значення доказів у кримінальному судочинстві;

- Характеристика норм чинного законодавства України стосовно ролі та значенні доказів;

Об'єктом дослідження є поняття доказів у кримінальному процесі їх процесуальне значення.

Предметом дослідження є наукові погляди, ідеї, концепції, теорії щодо системи доказів і доказування у кримінально - процесуальному законодавстві України.

Розділ І. Поняття процесу доказування і доказів у кримінальному процесі.

1.1 Поняття доказування у кримінальному процесі.

Кримінально-процесуальне доказування — це поєднання перш за все практичних дій, навичок мислення усіх учасників кримінально-процесуальної діяльності. Основоположними засобами кримінально-процесуального доказування є збирання, перевірка та оцінка доказів і їх джерел. У ході практики ці елементи взаємопов'язуються між собою та тісно та нерозривно переплітаються, їх виділяють з єдиного способу доказування в педагогічних, практичних, нормотворчих цілях.[4,134]

В кримінальному процесі як галузі права, науці і навчальній дисципліні в практичній діяльності все зводиться до процесу доказування і доказів, бо вони є основним змістом кримінального процесу.

Отже, доказування в кримінальному процесі полягає у збиранні доказів, їх перевірці на достовірність, відповідній оцінці та отриманні основоположних і обґрунтованих висновків по цій справі.[6,234]

Доказування в кримінальному судочинстві як різновид процесу пізнання є перш за все діяльністю розумовою, що повинна відповідати законам логіки, у визначених логічних формах. Але, також, це є і практична діяльність, що суворо повинна відповідати нормам процесуального права.

Процес доказування складається з таких елементів як збирання доказів, перевірка та оцінка доказів.[19,135]

Збирання доказів полягає у їх виявленні посадовою особою, яка провадить дізнання: слідчим, прокурором і судом, а також у поданні доказів учасниками процесу організаціями, установами, підприємствами і громадянами (ч. 1 ст. 66 КПК). Збирання доказів провадиться, на початковій стадії досудового слідства, однак суд з власної ініціативи або за клопотанням учасників кримінального процесу може доповнити матеріали

досудового слідства новими зразками доказів виявленими у ході судового засідання.[3,289]

Другим елементом доказування являється перевірка доказів. Дана стадіє полягає у тому що зібрані по справі докази повинна об'єктивно перевірити особа, яка провадить дізнання - слідчий, прокурор і суд.

Перевірка доказів повинна провадиться шляхом їх зіставлення, аналізу з іншими доказами, підтвердження або навпаки, спростування доказів, вже зібраних по справі, а також шляхом проведення неопхдних слідчих чи інших процесуальних дій з метою відшукання нових доказів. Крім того, перевірка доказів повинна провадиться з метою з'ясування питання про їх достовірність. На мою думку одним із найважливіших елементів доказування є оцінка доказів.[8,231]

Оцінка доказів — це визначення їх сили, переконливості, придатності. Насамперед оцінка доказів повинна проявлятися у розумовій діяльність, що здійснюється в послідовних логічних формах зі встановлення достовірності чи недостовірності доказів, зібраних у ході справи, і встановлення їх значення для вирішення даної справи.[2]

Оцінка доказів повинна відбуватися на усіх стадіях кримінального процесу. Закон встановлює єдині способи і принципи оцінки доказів у всіх стадіях судочинства. Докази оцінюються посадовими особами за їх внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді всіх обставин конкретної справи в їх сукупності, керуючись нормами кримінально процесу. При цьому ніякі докази не повинні мати заздалегідь встановленої сили.[5,98]

Посадові особи органів дізнання, прокуратури і суду оцінивши всі наявні по справі засоби доказування і всі юридичні факти повинні зробити належні висновки по справі.[17,234]

Під предметом доказування слід розуміти сукупність обставин, які підлягають встановленню у кримінальній справі і мають правове значення. Обов'язок встановлення предмета доказування у кожній конкретній справі

повинна покладатися на органи дізнання, слідчого, прокурора і суду. Предмет доказування по кожній справі індивідуальний. [2].

Сукупність обставин, встановлення яких необхідно для вирішення кримінального провадження, передбачена ст. 91 КПК.

У кримінальному провадженні підлягають доказуванню:

1) подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення);

2) винність обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, мотив, мета форма вини, у вчиненні кримінального правопорушення;

3) вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат;

4) обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання. [3,295]

Обов'язок доказування цих обставин покладається на посадових осіб правоохоронних органів, в установлених законом випадках - на потерпілого. Обов'язок доказування даних щодо розміру процесуальних витрат та обставин, які характеризують обвинуваченого, покладається на сторону, що їх подає (ст. 92 КПК). [2]

1.2 Поняття та значення доказів у кримінальному процесі

Доказами у кримінальній справі є будь-які відомості, на основі яких суд, прокурор, слідчий, дізнавач, в порядку, визначеному КПК, встановлює наявність або відсутність обставин, що підлягають доказуванню при провадженні у кримінальній справі, а також інших обставин, що повинні мати значення у кримінальній справі. [5,342]

Факти, з якими закон пов'язує докази, утворюють дві відносно самостійні групи:

1) обставини, які складають у своїй сукупності предмет доказування у кримінальній справі;

2) факти, що не входять до предмету доказування (проміжні, допоміжні, побічні).

З процесуальними доказами не слід плутати:

- інформацію, що використовується у ході кримінальному процесі;
- доводи сторін і думки осіб, що ведуть судочинство;
- судження про ймовірність конкретного розвитку подій або взаємозв'язку явищ;
- логічні докази.

Слід зазначити що, не можуть розглядатися як докази позиції сторін і судді, а також висновки, зроблені ними на підставі доказів та "попереднього" знання, яке впливає із раніше набутого ними життєвого і професійного досвіду.[13,223]

Неопхідно зазначити що, стаття 84 КПК проводить розмежування між фактами та обставинами.

Факти - це подія, явище, що відбулося в дійсності. Отже, фактами в кримінальному провадженні слід називати сукупність доказових обставин, що встановлюють (спростовують) факт вчинення протиправного діяння, винність обвинуваченого, характер і ступінь відповідальності.[10,145]

Мною було з'ясовано що, подія кримінального правопорушення і вчинення його підозрюваним, обвинуваченою особою - це факт, а місце, час його вчинення - це обставини. Слід зазначити що, така подільність між фактами та обставинами у кримінально провадженні є умовним, адже вони є взаємозалежними. Без визначення часу, місця і способу вчинення кримінального правопорушення не можливо визначити факт злочину.[11,122]

Фактичні дані - це перш за все не факти об'єктивної дійсності, а відомості про них, що утворюють зміст доказів, за формою допомоги яких повинний бути встановлені факти і обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. [12,134]

Розмежування понять факт та обставини дає можливість з'ясовувати та досліджувати кожний факт доказу в повній його мірі. Дана категорія

допомагає встановлювати конкретну межу розмежування між доказами, цей спосіб впирає на хід та умови з'ясування усіх конкретних обставин кримінального правопорушення.

Зміст доказів - фактичні дані, отримані з достовірних на те джерел, а їх матеріальною основою слугувати не саме джерело, а штучно створений відповідний процесуальний носій.

Розділ II. Класифікація доказів у кримінальному процесі

2.1 Загальна класифікація доказів у кримінальному судочинстві.

Складність класифікації доказів пов'язана з багатогранністю і складності їх встановлення у кримінально-процесуальному законодавстві України. Доказами варто називати, відомості про встановлюваних фактів і обставин справи, які встановлені на основі цих відомостей, і види доказів, що характеризують це поняття з боку його процесуальної форми.[14,201]

Для слідчої та судової практики важливе значення має класифікація доказів. У правовій літературі існує наступна усталена система класифікації доказів.

Наукова класифікація доказів має велике навчальне та особливо практичне значення. Вона проводиться за кількома підставами і являє собою розгалужену систему. Класифікація сприяє систематизації накопичених знань, необхідною умовою встановлення істини.[14,235]

Загально наукова класифікація доказів:

- 1) за механізмом їх формування - на особисті і речові;
- 2) відповідно предмета обвинувачення - на обвинувальні і виправдувальні;
- 3) за джерелом їх формування - на первинні і похідні;
- 4) залежно від відношення до предмета доказування - на прямі і побічні (непрямі).

Класифікуючи докази, необхідно мати на увазі, що класифікаційні групи не повинні залежати один від одного. Кожен із доказів доказ може бути класифікований по всіх зазначених підставах і одночасно, наприклад: особистим, первісним, прямим і обвинувальним або речовим, похідним, непрямим і виправдувальним і т.п.[7,122]

Особисті - докази, в формуванні яких брало участь психічне сприйняття людиною відповідних обставин, і передача їм у різній формі відомостей про ці обставини органам, що здійснюють кримінальний процес.

До особистих доказів відносяться показання підозрюваного, обвинуваченого, свідка, потерпілого, акти ревізій, висновок експерта, і документальних перевірок, судових і слідчих дій та інші документи.

Речові – це об'єкти матеріального світу, на яких відбилися сліди взаємодії з іншими матеріальними об'єктами або людиною. [22,234]

Обвинувальні – це докази, на підставі яких встановлюються винність конкретної особи у вчиненні злочину або обставини, що обтяжують його відповідальність. Це свідчення обвинуваченого, який визнав свою вину, показання свідка про те, як обвинувачений здійснював злочин, показання потерпілого аналогічного змісту і т. п

Виправдувальні - це докази, на підставі яких спростовується обвинувачення особи у вчиненні злочину, встановлюються його невинність або обставини, що пом'якшують відповідальність.

Первинні - це докази, отримані з першоджерела. Свідок повідомив фактичні дані про подію злочину, винному, інших обставин, які він особисто спостерігав, сприймав за допомогою своїх органів почуттів; слідчий під час огляду місця події знайшов знаряддя скоєння злочину, і воно долучено до справи і зберігається при ньому; в кримінальній справі є справжній документ, що засвідчує певні факти, і т. д.

Похідні докази - це такі, які також відбили на собі встановлюються обставини, але не безпосередньо, а опосередковано, тобто через якесь інше доказ або інший носій інформації, що не залучений в кримінальний процес, але який мав можливість (хоча б теоретично) такого залучення. [20,123]

При здійсненні кримінального провадження учасники кримінального провадження повинні намагатися користуватися первинними доказами. Однак і похідні докази є корисними при перевірці повноти та правильності першоджерела, тобто первинних доказів.

Прямі - це докази які прямо та конкретно, без проміжних ланок вказують на обставини, що входять до предмету доказування.

Непрямі - докази, що вказують на обставини конкретного предмета доказування опосередковано, через проміжні ланки.

Будучи прихильником застосування в кримінальному процесі оперативних даних, я не допускав би їх як докази у кримінальній справі до тих пір, поки не буде розроблений спеціальний процесуальний механізм їх перевірки.[16,302]

Проте якщо предмети і документи, отримані в ході оперативної діяльності, будуть представлені, то слідчий зобов'язаний знати, хто їх представляє, коректно допитати цю особу про обставини появи цих об'єктів, встановити, чи не порушений закон «Про оперативно-розшукову діяльність», перевірити відповідні дані за правилами, встановленими кримінально-процесуальним законом.

Варто зауважити що, віднесення кожного із доказів до певної класифікаційної групи дозволяє зрозуміти його природу з урахуванням характеристики, властивої всій групі, правильно оцінити і використання доказу під час кримінального провадження. Класифікація дозволяє систематизувати наукові і практичні знання про докази, що в свою чергу забезпечує зручність їх ретельне вивчення вивчення.[18,125]

2.2 Класифікація джерел доказів у кримінальному процесі

Науково-теоретичне обґрунтування процесуальної класифікації джерел доказів має істотне значення для вивчення в основоположних категоріях кримінально-процесуального судочинства в Україні, а також застосування їх у ході практики. [9,123]

Згідно з ч. 2 ст. 84, КПК, процесуальними джерелами доказів є:

- 1) показання;
- 2) речові докази;
- 3) письмові документи;
- 4) висновки експертів.[2]

Показання - це відомості, повідомлені підозрюваним, потерпілим обвинуваченим, свідком, експертом і фахівцем на допиті. Показання розрізняються за їхніми джерелами.

Показання підозрюваного та обвинуваченого є не тільки засобом встановлення фактів, але і реалізують їх право на захист. Ці особи не несуть відповідальності за відмову від дачі показань і за дачу неправдивих свідчень. Предметом показань підозрюваного є підозра, а особи обвинуваченого – звинувачення.

Дача показань потерпілим і свідком є їх обов'язком, тому на початку допиту вони попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань і за дачу неправдивих свідчень. Потерпілий виступає на стороні обвинувачення, тому показання потерпілого є в першу чергу засіб підтримки їм обвинувачення і захисту своїх інтересів як потерпілого від злочину та його важливе право. В край важливе значення в предметі показань потерпілого має характер і ступінь заподіяної йому шкоди

Показання підозрюваного - це відомості, повідомлені ним на допиті, що проведений під час досудового розслідування відповідно до вимог ст. 224 КПК.

Показання особи обвинуваченого – даний доказ являє собою відомості, які особа, яка підозрюється або обвинувачувану у вчиненні злочину, повідомляє в ході допиту. Предмет показань особи законом не встановлено, оскільки і підозрюваний, і обвинувачений має право відмовитися від дачі показань, а також самостійно визначати їх предмет.

Навіть якщо обвинувачений у ході допиту визнав свою провину в скоєнні злочину, дана обставина може бути покладено в основу обвинувачення у ході судового засідання лише в тому випадку, коли його винність буде підтверджена всією сукупністю наявних у кримінальній справі доказів.[15,148]

Показання потерпілого - цей доказ являє собою відомості, які особа, що володіє статусом потерпілого, повідомило в ході допиту.

Свідок як і потерпілий, може бути допитаний при будь-яких обставин, що характеризують сам злочин, що стосується особи обвинуваченого, потерпілого, а також своїх взаємин з ними та з іншими свідками.[13,125]

Наступним одним із важливих джерел доказів, який би я хотів розглянути є речові докази. Так, відповідно до ст.98 КПК **речові докази** - це матеріалі об'єкти, які:

- матеріальні об'єкти які були використані як знаряддя вчинення кримінального правопорушення;
- зберегли на собі його сліди злочину;
- містять інші відомості, що можуть бути використані як доказ у ході встановлення факту чи обставин кримінального правопорушення;
- предмети, що були об'єктом протиправних дій;
- гроші, цінності та інші речі, набуті незаконним шляхом. [22,394]

Документи - під цим доказом слід мати на увазі документи, які не є протоколами слідчих і судових дій та використовуються в якості самостійних доказів. Такі документи можуть бути як офіційними, так і неофіційними, складеними як в зв'язку з провадженням у даній кримінальній справі, так і поза цієї діяльності. Як докази такі документи допускаються, якщо викладені в них відомості мають значення для встановлення обставин, що підлягають доказуванню.[6,147]

Документи можуть містити відомості, зафіксовані як в письмовому, так і в іншому вигляді. До слід відносити матеріали кінозйомки, фото, аудіо, відеозаписи та інші носії інформації. Якщо документи мають індивідуалізувати їх ознаки (зберегли на собі сліди злочину, на них були спрямовані злочинні дії і т.п.), то вони повинні визнаватися речовими доказами і долучаються до кримінальної справи відповідним чином.

Висновок експерта - представлені в обов'язковому порядку у письмовому вигляді зміст дослідження і висновки з питань конкретного

злочину, поставлених перед експертом посадовою особою правоохоронних органів особою, або сторонами.

Показання експерта - це відомості, повідомлені ним на допиті, проведеному після отримання ним висновку, з метою роз'яснення або з'ясування усіх обставин даного висновку, коли це можливо без проведення самостійних досліджень. [6,87]

Показання та висновок експерта повинно проводитися належною та на те особою, яка володіє відповідною галуззю знань у даній сфері і має свідоцтво експерта. Висновок цієї особи повинен бути вмотивований, конкретизований і містити достовірні факти стосовно конкретного правопорушення, адже саме від висновку експерта може залежати рішення суду на користь тієї ч іншої сторони.

Розділ III. Збирання, належність і допустимість доказів.

Збирання доказів в складна комплексна діяльність суб'єктів доказування по виявленню, отриманню, закріпленню, витребуванню, зберіганню у встановленом у порядку доказів. Збирання доказів здійснюється сторонами кримінального провадження та потерпілиму порядку, передбаченому КПК.[2]

Проаналізувавши українське законодавство та наукові публікації можна стверджувати що, збирання доказів є першочерговим і ключовим елементом доказування яка регулюється процесуальним законодавством України і полягає у конкретизованій діяльності провадних органів України, а саме: виявлення фактів що стосуються кримінального правопорушення, обставин що пов'язані з відповідним злочином а також збирання, обробка джерел отримання та збереження цієї інформації на відповідних носіях інформації що повинні бути представлені на судовому засіданні.[21,167]

Основним способом збирання доказів стороною захисту, потерпілим, представником юридичної особи є отримання чи витребування від зазначених органів, підприємств, установ, організацій, службових та фізичних осіб речей, копій документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій, актів перевірок.[14,133]

Для визнання встановлених відомостей доказами у кримінальній справі, вони повинні володіти характерними властивостями. Властивості доказів - встановлені в законі вимоги (ознаки, якості), яким має відповідати доказ, що використовується при виробництві по кримінальній справі. Відповідно вимогам кримінально-процесуального законодавства кожний доказ повинен оцінюватися з точки зору його достовірності, допустимості і належності, а всі зібрані докази - достатністю для вирішення кримінальної справи.[12,209]

Належними є докази, зміст яких вказує на існування обставин, що підлягають доказуванню, а також інших обставин, що мають безпосереднє значення для справи.

Належність доказу слід характеризувати в основі його відповідності конкретним кримінальним правопорушенням. Дана категорія повинна відповідати усім видам доказів які були встановлені у процесі слідства і під час судового засідання. Належність доказу має визначальне значення для здійснення неопхідного комплексу процесуальних дій слідчими органами і судом. Належність доказу прямо і об'єктивно впливає на формування доказової бази стосовно кожного кримінального правопорушення в індивідуальному порядку.

Будь-які фактичні дані можуть стати доказами у справі, якщо вони пов'язані з конкретною подією, що відбулася і має причетність до кримінального правопорушення, і якщо на їх основі можна його встановити. В залежності від випадків обставини, що мають відношення і значення для правильного вирішення судової справи виводяться на основі різних фактів, які перебувають з цією обставиною в об'єктивному зв'язку.

Такі факти слід називати доказовими фактами, наприклад, при вбивстві - неприязні стосунки особи обвинуваченого з потерпілим, купівля обвинуваченим зброї, погрози на адресу потерпілого. Все це в сукупність може служити доказовими фактами скоєння вбивства конкретною особою.

Допустимість - правова категорія, що пред'являється до форми доказів, тобто до джерела відомостей і способу збирання (формування) доказів. Властивість допустимості складається з:

- Відомості повинні бути отримані з передбачених законом джерел, тобто тільки з тих, які закріплені.

- Повинна бути встановлена процесуальна форма збирання і фіксації відомостей.

- Відомості повинні бути зібрані належним, уповноваженою на те особою (яка прийняла справу до провадження).[20,402]

Дотримання вимог допустимість має велике значення для формування доброякісних доказів і відповідно забезпечення прав учасників процесу і справедливого вирішення кримінальної справи.[13,206]

Зміст фактичних даних визначається індивідуальними ознаками кримінального правопорушення. Тому дати хоча б приблизний перелік усіх даних про факти, що можуть охарактеризовувати докази, практично неможливо.[6,54]

Так, уст. 91 КПК сформульовані обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Відповідні критерії, які вказують на істотні обставини, знання яких дозволяє досягти завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК).[2]

Належність доказів - це міра, що визначає залучення до процесу по конкретній справі тільки потрібних і достатніх доказів. Під приналежності докази розуміється наявність об'єктивного зв'язку між змістом судових доказів (відомості, що містяться в засобах доказування) і самими фактами, є об'єктом судового пізнання.

Допустимість доказів - це придатність їх для використання у кримінальному процесі за формою, на відміну від їх належності - придатність для використання за змістом.[2]

Не можуть бути доказами фактичні дані, отримані із анонімних джерел, чуток тощо. Особливості формування джерела доказів впливають на його зміст і форму і об'єктивність. Без знання джерела не можна судити про якість доказу, його здатність встановлювати шукані факти та відповідати вимогам чинного законодавства. У цьому закладена ідея об'єктивної можливості перевірки доказів.[19,204]

За письмовим дорученням слідчого, прокурора здійснювати слідчі (розшукові) дії і негласні слідчі (розшукові) дії можуть також оперативні підрозділи органів внутрішніх справ, безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, Державної

пенітенціарної служби України, органів Державної прикордонної служби України, органів Державної митної служби України. [3,311]

Належним суб'єктом, що має право на проведення процесуальних дій, може бути учасник процесу, який виконує певну кримінальну процесуальну функцію, а також що має процесуально-правовий статус і є суб'єктом кримінальних процесуальних відносин у конкретному кримінальному провадженні.[7,37]

Висновок

Підсумовуючи вище викладене, доказування в кримінальному судочинстві як різновид процесу пізнання є розумовою діяльністю, що протікає відповідно до законів логіки, у конкретних логічних формах.

Кримінально-процесуальний закон, регламентуючи процес доказування, впорядковує діяльність по встановленню фактичних обставин справи, створює надійні гарантії рівності прав сторін у доведенні винності особи обвинуваченого.

Потрібно підкреслити що, поняття доказу і доказування в кримінальному процесі є нормативно закріпленим в ст.65 КПК України зазначає, що доказами в кримінальній справі є фактичні дані, на підставі яких у встановленому законом порядку органи дізнання і слідства, суд встановлюють наявність або відсутність злочину, винність особи, яка вчинила це діяння та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

У ході виконання курсової роботи мною було з'ясовано що, складність класифікації доказів пов'язана з багатогранністю і складністю їх встановлення у кримінально-процесуальному законодавстві України.. Доказами слід називати, відомості про встановлюваних обставин справи і факти, які встановлені на основі цих відомостей, і види доказів, що характеризують це поняття з боку його процесуальної форми.

Класифікація доказів повинна базуватися на повному та чіткому з'ясуванню основних засад із кожної характеристики доказів як таких. Дана ознака допоможе пізнати та вивчити кожен основу злочину з точки зору об'єктивності його дослідження та застосування у ході практики.

Теоретичне обґрунтування процесуальної класифікації джерел доказів має істотне значення для вивчення в основних категоріях кримінально-процесуального судочинства України, а також застосування даних категорій у практичній діяльності.

Варто наголосити що до змісту оцінки доказів як фактичних даних (відомостей про факти) входить перш за все встановлення їх належності, достовірності, допустимості й достатності для вирішення як окремих питань у справі, так і справи в цілому.

Слід зауважити що, належність доказів також визначається тим, що вони прямо чи побічно підтверджують існування чи відсутність обставин, які підлягають доказуванню у конкретному кримінальному провадженні, та інших обставин, які мають значення для кримінального провадження. Тобто йдеться про використання в доказуванні прямих і непрямих доказів.

Список використаної літератури

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. //Відомості Верховної Ради України. – 1996.
- 2.Кримінально-процесуальний кодекс України. – К., 2012.
- 3.Кримінально-процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. За заг. ред. В.Г. Гончаренка,В.Т. Маляренка,– Київ.: – Юрінком Інтер. – 2011. – 944 с.
4. Кримінально-процесуальне право: Курс лекцій, Навч. посібник. Лобойко Л.М. – Київ: Істина, 2011. – 456 с.
5. Кримінальний процес України: Підручник. Михеєнко М.М, Шибіко В.П. – К.: Либідь, 2009. – 556 с
- 6.«Щодо визначення поняття доказу у кримінальному процесі» м. Одеса. «Судова практика» П.В. Жовтан. Суддя Комітернівського районного суду Одеської області
7. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».-2012.-№2(6)
8. Наука і практика «Поняття доказів у кримінальному судочинстві, їх достовірності, належності та допустимості». Адвокат №5(129) 2011р. П.П Андрушко
9. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: Монографія. Запотоцький А.П., Савицький Д.О. – К.: БМК, 2011. – 220 с.
- 10.Кримінальне процесуальне право України : [навчальний посібник] / За редакцією професорів В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника. – Київ.: Юстиніан, 2014. – 566 с.
11. Кримінально-процесуальне право України. Тертишник В. М. . – Харків.: Юрінком Інтер. – 2010. – 576 с.

12.Кримінальний процесуальний кодекс України: структурно-логічні схеми і таблиці: науково–практичний посібник / автор. кол.: Гошовський М.І, Блажівський Є.М, Андрєєв Р.Г., та ін. – Київ.: Алерта, 2012. – 636 с.

13.Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України. Рожнова В.В., Савицький Д.О., Конюшенко Я.Ю. та ін.. – Київ.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 280 с.

14. Докази у кримінальному процесі: теоретичні питання та практичне значення в процесі правозастосування: навч. посібник. Сізнцова Ю.Ю. – Київ.: Дакор, 2010. – 144с.

15.Теорія судових доказів в питаннях та відповідях: навч. посібник / Л.Д. Удалова, Ю.І.Азаров та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 107 с.

16. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник / В. М. Тертишник. – Київ : Правова Єдність : Алерта, 2014. – 438 с.

17. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / В.М.Тертишник. – К.: Алерта, 2014. – 768 с.

18. Кримінальний процесуальний кодекс України – новітні аспекти розвитку теорії та практики здійснення кримінального провадження /Л.Д. Удалова, В. В. Рожнова // Право України. – 2013. – №11. – С.83-87.

19.Кримінальний процес України в питаннях і відповідях: навч. посібник. – 2-ге вид. – Київ.: КНТ, 2010. – 179 с.

20.Кримінальний процес. Загальна частина (альбом схем) навч. посібн./ Л.Д.Удалова, В.В.Рожнова, Д.П.Письменний. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 149 с.

21. Кримінальний процес. Особлива частина (альбом схем) навч. посібн. / Л.Д.Удалова, Д.О. Савицький, О.Є. Омельченко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 229 с.

22. Щодо розширення предмету доказування у кримінальному провадженні / А.В. Форостяний // Юридична наука. – 2015. – № 3. – С. 151 – 159.